

Obsah

1	Bohoslužebné textilie (<i>Radek Martinek</i>)	13
1.1	Paramenta a kostelní prádlo. Jejich rozdělení a funkce	14
1.2	Z historie liturgického textilu	17
1.2.1	Bohoslužebný oděv v prvních křesťanských obcích	17
1.2.2	Bohoslužebný oděv ve středověku	20
1.2.3	Tridentský sněm a barokní bohoslužba.....	24
1.2.4	Liturgické hnutí a reforma bohoslužebných rouch v 19. století	29
1.2.5	Druhý vatikánský koncil (1962–1965)	33
1.3	Bohoslužebné textilie jako předmět sběratelství (<i>Markéta Grill Janatová</i>)	35
2	Metodologická východiska a přístupy (<i>Jitka Jonová, Marie Kuldová, Radek Martinek</i>)	42
2.1	Metodologické pomůcky k ochraně starého liturgického textilu	42
2.2	Zahraniční zkušenosti	46
2.2.1	Rakousko	46
2.2.2	Německo	48
2.2.3	Svatý stolec a oficiální církevní normy	49
2.2.4	Itálie.....	50
2.2.5	Anglie.....	52
2.2.6	Francie.....	53
2.3	Archivní zkoumání liturgického textilu (<i>Jitka Jonová, Alena Nachtmannová</i>)	54
3	Techniky a materiály (<i>Radek Martinek</i>)	64
3.1	Paramentika	64
3.1.1	Bohoslužebná roucha	65
3.1.2	Paramentní závody	71
3.1.3	Na cestě k moderní paramentice.....	76
3.2	Tkanina a vzor	84
3.2.1	Výzkum.....	86
3.2.2	Vzorované tkaniny 17.–18. století	87
3.2.3	Tkaniny 19. a 20. století	92
3.3	Výšivka.....	94
3.3.1	Polychromní výšivka	98
3.3.2	Dracounová výšivka	102

3.4	Ostatní techniky	105
3.4.1	Bílá krajka a kostelní prádlo	109
3.4.2	Dracounové krajky a guipury.....	114
3.4.3	Pozamenterie	117
3.4.4	Borty a prýmky	119
3.4.5	Stuhy a tkanice.....	121
3.5	Textilní materiály a jejich symbolický význam	123
3.5.1	Hedvábí.....	124
3.5.2	Vlna	126
3.5.3	Len a <i>linteramina</i>	128
3.5.4	Bavlna	130
3.5.5	Ostatní materiály.....	131
3.6	Liturgické barvy	133
3.6.1	Bílá.....	135
3.6.2	Červená	136
3.6.3	Zelená	136
3.6.4	Fialová.....	136
3.6.5	Černá	137
3.6.6	Ostatní barvy	137
4	Péče o liturgický textil (<i>Jitka Jonová, Marie Kuldová, Radek Martinek</i>). 142	
4.1	Bohoslužebné textilie jako předmět památkové ochrany	142
4.1.1	Církevní péče o posvátný charakter parament.....	143
4.1.2	Církevní péče o liturgické památky v Československu	144
4.1.3	Církev a situace po roce 1990.....	145
4.1.4	Státní památková péče po roce 1948.....	148
4.1.5	Zápůjčky a prodej.....	151
4.2	Ohrožující faktory, prevence a ošetření.....	152
4.2.1	Prach a povrchové nečistoty.....	153
4.2.2	Vlhkost, teplota a plíseň	157
4.2.3	Světlo a jeho intenzita	163
4.2.4	Mechanická poškození	164
4.2.5	Živočišní škůdci	166
4.3	Uložení liturgického textilu	168
4.3.1	Dlouhodobé uložení <i>in situ</i>	169
4.3.2	Muzejní depozitáře (<i>Markéta Grill Janatová</i>).....	185
4.4	Shrnutí základních pravidel péče o paramenta a jejich užívání (<i>Marie Kuldová, Jitka Jonová, Radek Martinek</i>)	187

4.5	Od oprav po restaurování parament (<i>Markéta Grill Janatová, Marie Kuldová</i>).....	188
4.5.1	Opravy v prostředí ženských klášterů	191
4.5.2	Nejčastější způsoby utilitárních oprav	192
4.5.3	Na cestě k odbornému restaurování.....	200
4.5.4	Restaurování v Evropě	202
4.5.5	Situace v Čechách	203
4.5.6	Zásady restaurování liturgického textilu mimo prostředí muzejních sbírek (<i>Marie Kuldová</i>)	208
5	Dokumentace a evidence (<i>Jitka Jonová, Marie Kuldová, Radek Martinek, Valburga Vavřinová</i>)	212
5.1	Dokumentace	212
5.1.1	Přípravné práce – kompletace souborů a systematické seřazení.....	213
5.1.2	Fotografování.....	219
5.1.3	Opatření roucha lokačním štítkem.....	222
5.1.4	Měření.....	224
5.1.5	Popis	228
5.1.6	Závěrečné zpětné uložení	228
5.1.7	Soupis pomůcek nezbytných pro dokumentaci.....	229
5.2	Elektronický evidenční systém (<i>Valburga Vavřinová</i>)	231
5.2.1	Struktura a obsah evidenčního záznamu	233
5.2.2	Odborné číselníky	240
	Shrnutí.....	251
	Použitá a doporučená literatura.....	255
	Obrazová příloha a autoři fotografií	275
	Přílohy	284
	Příloha A	
	Stručný slovník reálií.....	284
	Příloha B	
	Vzorový návod k popisu předmětů	299
	Příloha C	
	Památková ochrana liturgických textilií na Slovensku (<i>Eva Hasalová, Alena Piatrová</i>)	304